7/81

0110N646 Candidate's Seat No :________

B.A. Semester-6 (Rep.) Examination
GUJ 315/B Gujarati
સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-૧

Time : 2-30 Hours] **October-2024** **[Max. Marks : 70**

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧ નવલકથા સાહિત્ય સ્વરૂપના ઘટક તત્વોનો પરિચય કરાવો. ૧૪

અથવા

૧ ગુજરાતી નવલકથા સાહિત્ય સ્વરૂપની ઉદ્ભવ વિકાસની રૂપરેખા આલેખો. ૧૪

૨ 'સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-૧'ને આધારે ગોવર્ધનરામને નવલકથાકાર તરીકે મૂલવો. ૧૪

અથવા

૨ 'સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-૧'ને આધારે નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પાત્રોનો પરિચય કરાવો. ૧૪
(૧) બુદ્ધિધન (૨) સરસ્વતી ચંદ્ર (૩) કુમુદ (૪) અલક કિશોરી

૩ નોંધ લખો (ગમે ત બં) : ૧૪
(અ) 'સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-૧'ની વસ્તુસંકલના
(બ) 'ઉન્મતપણાનું પરિણામ'પ્રકરણમાં નિરૂપાયેલ પ્રસંગ
(ક) 'સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-૧'માં દામ્પત્ય જીવન
(ડ) 'સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-૧' ની ભાષા શૈલી

૪ નીચે આપેલા હેતુલક્ષી પ્રશ્નોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધીને જવાબ આપો. : ૧૪
(૧) 'સરસ્વતી ભાગ-૧' નવલકથા કુલ કેટલા પ્રકરણમાં વિભાજિત થયેલી છે?
(અ) ૨૦ (બ) ૨૧ (ક) ૧૯ (ડ) ૨૮
(૨) નીચેનામાંથી કયુ ઘટક લક્ષણ નવલકથા સાહિત્ય સ્વરૂપનું નથી?
(અ) કથાવસ્તુ (બ) આડકથાનો ઉપયોગ (ક) સંવાદ કલા (ડ) પાત્ર પરિચય
(૩) 'સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-૧' નું ઉપશીર્ષક જણાવો.
(અ) બુદ્ધિધનનો કારભાર (બ) ગુણ સુંદરી કુટુંબ જાળ (ક) શઠરાયનો કારભાર (ડ) પ્રમાધ્ધનનો કારભાર
(૪) 'અલકાબેન, હુ તો તમારો ભાઈ થાઉ હો?' આ વિધાન 'સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-૧' નવલકથામાં કયું પાત્ર બોલે છે?
(અ) શઠરાય (બ) જમાલ (ક) સરસ્વતીચંદ્ર (ડ) બુદ્ધિધન
(૫) ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રથમ નવલકથા કઈ છે?
(અ) ગુજરાતનો નાથ (બ) રાજાધિરાજ (ક) કરણઘેલો (ડ) મળેલા જીવ
(૬) નીચેનામાંથી કયુ પાત્ર 'સરસ્વતી ભાગ-૧' નું છે?
(અ) જીવી (બ) કુમુદ (ક) શબુ (ડ) શશી
(૭) 'વાડામાં લીલા' પ્રકરણનું શીર્ષક કઈ નવલકથાનું છે?
(અ) અક્ષુધર (બ) મળેલા જીવ (ક) ભારેલો અગ્નિ (ડ) સરસ્વતી ચંદ્ર-ભાગ-૧

(૮) નીચેનામાંથી કયા નવલકથાકાર આધુનિક યુગના છે?
(અ) નંદશંકર (બ) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી (ક) ક. મા. મુનશી (ડ) રાધેશ્યામ શર્મા

(૯) સરસ્વતીચંદ્ર અને કુમુદસુંદરીનું બીજું નામ જણાવો.
(અ) નવીનચંદ્ર-કુમુદમૈયા (બ) નવીનચંદ્ર-ગંગામૈયા (ક) નવીનચંદ્ર-મધુરી મૈયા (ડ) ત્રણમાંથી એકેય નહિ

(૧૦) નીચેનામાંથી કઈ પહેલી સામાજિક નવલકથા છે?
(અ) આંગળિયાત (બ) ગુજરાતનો નાથ (ક) સાસુ વહુની લડાઈ (ડ) રાજાધિરાજ

(૧૧) પ્રૂફ રીંડીગમાં છુટા લખાણને ભેગુ કરવા માટે નીચેનામાંથી કઈ નિશાની વપરાય છે?
(અ) ⊂ (બ) D (ક) # (ડ) આપેલ એકપણ નહિં

(૧૨) પ્રફૂ વાચકે પ્રફૂની નિશાની કઈ બાજુએ કરવાની હોય છે?
(અ) લીટીની ઉપર (બ) લીટીની નીચે (ક) લીટીની વચ્ચે (ડ) પેજની ડાબી જમણી બાજુએ કરવાની હોય છે?

(૧૩) સરસ્વતીચંદ્રના મિત્રનું નામ શું હોય છે?
(અ) ઉમાકાન્ત (બ) શશીકાન્ત (ક) ચંદ્રકાન્ત (ડ) સૂર્યકાન્ત

(૧૪) 'સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-૧' નવલકથામાં પ્રથમ પ્રકરણનું શીર્ષક કયું છે?
(અ) પ્રમાદધન (બ) રસ્તામાં (ક) સુવર્ણપુરનો અતિથિ (ડ) ચાલ્યો

૫ (માત્ર અંધ વિદ્યાર્થીઓ માટે) ૧૪

(૧) પ્રૂફ વાચનની પદ્ધતિઓ સમજાવો.

અથવા

નોંધ લખો :

(૧) પ્રૂફ રીડનાં આવશ્યક ગુણો

(૨) પ્રૂફ વાચકની મર્યાદાઓ

૫ મૂળ પરિચ્છેદને આધારે ભૂલોવાળા પરિચ્છેદનું પ્રૂફ રીંડીગ કરો

મૂળ પરિચ્છેદ

શિક્ષણમાં આમૂલ પરિવર્તન થવું જોઈએ એમાં આમ તેમ થાગડ થીગડ કરવાથી કશું વળવાનું નથી. સૌથી મહત્વની વાત એ છે કે યુવક-યુવતીઓમાં જ્ઞાન અને હુન્નર હાંસલ કરવાની સાચી આકાંક્ષા હોય તે બહેતર અને સાર્થક શિક્ષણની પહેલી આવશ્યકતા છે. આ જાતની આકાંક્ષા ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ આપણે ત્યાં બહુ થોડા છે. બાકીના તો કેવળ કોઈક શૈક્ષણિક ઉપાધિ મેળવવા ચાહે છે, જેનું મહત્ત્વ શૈક્ષણિક નહીં, પણ વ્યાવસાયિક મૂલ્યને કારણે છે. શિક્ષણ અને ડિગ્રીઓ પ્રત્યે માતા-પિતા અને વડીલોનો પણ આ જ દૃષ્ટિકોણ છે.

0110N646-3

કેન્દ્ર : પરીક્ષાર્થીનો બેઠક નંબર

નિરીક્ષકની સહી તારીખ

સૂચના : નીચે આપેલા ભૂલોવાળા પરિચ્છેદમાં પ્રૂફ રીંડીગની નિશાનીઓ દર્શાવીને મૂળ પરિચ્છેદને આધારે પ્રૂફ રીડીંગ કરીને આ પેજ તમારી ઉત્તરવહી સાથે જોડો. ગમે તે (૧૪) ચૌદ ભૂલો સુધારવી આવશ્યક છે.

ભૂલોવાળા પરિચ્છેદ

શિ ક્ષણમાં આમૂલ પરિવરતન થવૂ જઓઈએ. તેમાં તમેઆમ થાગડ થાગડ કરવા થી કાશુ વળવાનું નથિ સૌથિ મહતવની વાત એ છે કે યૂવક યુવતીઓમાં ગ્યાન અને હૂન્નર હાશલ કરવાની સાચી હાશલ કરવાની સાચી આકાક્ષા હોઈ તે બહતેર અને સારથક શિ ક્ષણની પહેલી આવશ્યકતા છે આ જાતની આકાક્ષા ધરા વતા વિધાથિઓ આ પણે તા બહૂ ધોડા છે બાકિના તો કેવળે કોઈક શઈક્ષણિક ઉપાધિ મેળવવા માહે છે જેનું મહત્વ શૈક્ષણિક નહી પણ વ્યવસાઈક મુલ્યને કારણે છે શિક્ષણ અ ને ડિગરીઓ પ્રત્યે માતાપિતાને વ કી લોનો પણ આ જ દ્દષ્ટિકણો છે.

0110N646-5 Candidate's Seat No :__________

B.A. Semester-6 (Rep.) Examination
Core Elective 315-B Gujarati
October-2024

Time : 2-30 Hours] **[Max. Marks : 70**

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧ ટૂંકી વાર્તાના વ્યાવર્તક લક્ષણોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૧ ટૂંકી વાર્તાની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી તેના મુખ્ય સર્જકો અને કૃતિઓનો પરિચય કરાવો. ૧૪

૨ "ચુનીલાલ મડિયા"ની ભાષામાં એક પ્રકારનું જોમ છે". આ વિધાનની અભ્યાસનિયત વાર્તાઓને કેન્દ્રમાં રાખીને ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૨ "ચુનીલાલ મડિયાની વાર્તા સૃષ્ટિ"ની અભ્યાસ નિયત વાર્તાઓને આધારે ચુનીલાલ મડિયાની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. ૧૪

૩ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) "વાની મારી કોયલ" વાર્તાની રસલક્ષી સમીક્ષા

(૨) ચુનીલાલ મડિયાની ભાષા શૈલી

(૩) ચુનીલાલ મડિયાની ગ્રામજીવન કેનદ્રી વાર્તાઓ

(૪) "અંત:સ્રોતા" વાર્તાનું કથાનક

૪ (માત્ર અંધ વિદ્યાર્થી માટે) : ૧૪

પ્રૂફ વાચનમાં ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો સ્પષ્ટ કરો. પ્રૂફ વાચનના લાભ દર્શાવો.

અથવા

પ્રૂફ રીડીંગ અર્થાત શું? તે જણાવી પ્રૂફ રીડર માટે કઈ બાબતો આવશ્યક હોય છે તે વિશે નોંધ લખો. ૧૪

૪ (અંધ સિવાયના વિદ્યાર્થી માટે)

નીચે આપેલા મૂળ પરિચ્છેદ ઉપરથી ભૂલવાળા પરિચ્છેદનું પ્રૂફ વાચન કરી તમારી મૂળ ઉત્તરવહી સાથે જોડો.

મૂળ પરિચ્છેદ - આધાર ખંડ

શિક્ષણસંસ્થા એટલે નિત્ય પડકારો અને નિત્ય ઉપાયો ખોજવાની પ્રક્રિયા અમુક રચના કરવાથી કાયમ માટે પ્રશ્નો પૂરા થઈ ગયા એમ માનવું એ મુગ્ધ ભ્રમણા છે. વિદ્યાર્થીઓ, અધ્યાપકો, સામાજિક પરિવેશ, સરકારની મનોવૃત્તિઓ અને પસંદગીઓ બદલાતી જ રહેવાની એની વચ્ચે કુશળ નાવિક ધ્રુવતારક ઉપર આંખ રાખીને આગળ વધે છે તેમ શિક્ષણસંસ્થાએ આગળ વધવું જોઈએ. તો જ સંસ્થા તેજસ્વી અને જીવંત રહી શકશે, પ્રશ્નો આવે ને હલેસાં મૂકી દેવાથી ઉકેલ નથી મળતો, શિક્ષણસંસ્થામાં કેટલુંક સમય સાથે બદલાતું રહેવાનું, કાર્યક્રમોમાં પરિવર્તન થતું રહેવાનું, પરંતુ ગ્રંથાલય કાયમ હૃદયસ્થાને રહેશે. જે સંસ્થા એની માવજત કરશે તે જીવંતતા જાળવી શકશે.

૫ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો :

(૧) "લોહીની સગાઈ" વાર્તાના લેખકનું નામ શું છે?
(૧) પન્નાલાલ (૨) ધૂમકેતૂ (૩) ઈશ્વર પેટલીકર (૪) મુનશી

(૨) નીચેનામાંથી ધૂમકેતુ રચિત વાર્તાનું નામ જણાવો.
(૧) કમાઉ દીકરો (૨) પોસ્ટ ઓફિસ (૩) ખેમી (૪) કંકુ

(૩) નીચેનામાંથી કયું તત્ત્વ નવલિકામાં અગત્યનું ગણાય છે?
(૧) કડવું (૨) ગઝલ (૩) લાઘવ (૪) ઊર્મિકાવ્ય

(૪) "ખોલકી" વાર્તાના સર્જકનું નામ આપો.
(૧) મેઘાણી (૨) દ્વિરેફ (૩) સુંદરમ્ (૪) મડિયા

(૫) વાસવી કઈ વાર્તાનું મુખ્ય પાત્ર છે?
(૧) ઘુઘવતાં પૂર (૨) કમાઉ દીકરો (૩) કાકવંધ્યા (૪) અંતઃસ્રોતા

(૬) "તણખા મંડળ" વાર્તાસંગ્રહ કયા સર્જકનો છે?
(૧) મેઘાણી (૨) જયંત ખત્રી (૩) ધૂમકેતુ (૪) ઉમાશંકર જોષી

(૭) ટૂંકી વાર્તાને અંગ્રેજીમાં શું કહે છે?
(૧) Novel (૨) Autobiogrphy (૩) Lyric (૪) Short-story

(૮) "શરણાઈના સૂર" વાર્તામાં કોના વાત્સલ્યભાવની વાત કરવામાં આવી છે?
(૧) નેણસી ભગત (૨) રમઝુ મીર (૩) ભૂધર (૪) દયારામ

(૯) "આવળના એ ખાબોચિયામાં રાણાએ ખદબદતો પેશાબ કરીને બધું સમથળ કરી નાખ્યું" આ વાક્ય કઈ વાર્તાનું છે?
(૧) ધૂધવતાં પૂર (૨) અભુ મકરાણી (૩) કમાઉ દીકરો (૪) કાકવંધ્યા

(૧૦) મલયાનિલ દ્વારા રચિય વાર્તાનું નામ જણાવો.
(૧) જન્મભૂમિનો ત્યાગ (૨) ગોવાલણી (૩) વહુ અને ઘોડો (૪) ઉત્તરા

(૧૧) "નોકરી કાલ જતી હોય તો આજ ભલે જાય" આ સંવાદ કોણ બોલે છે?
(૧) દેવાયત (૨) જાનબાઈ (૩) વાહણ (૪) નેણશી ભગત

(૧૨) "વાની મારી કોયલ" વાર્તાનું મુખ્ય પાત્ર કોણ છે?
(૧) વાસવી (૨) રખમાઈ (૩) સંતી (૪) જાનબાઈ

(૧૩) "અભુ મકરાણી" પરથી કયું હિન્દી ચલચિત્ર બનાવવામાં આવેલ છે?
(૧) તાસરી કસમ (૨) તારે જમીન પર (૩) બાગબાન (૪) મિર્ચ મસાલા

(૧૪) "શરણાઈ સૂર" વાર્તામાં કોની વેદનાનું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે?
(૧) ભૂધર વેવાઈ (૨) દેવાયત (૩) નેણશી ભગત (૪) રમઝુ મીર

0110N646-7

પરીક્ષા :	વિદ્યાર્થીનો બેઠક નં.
કેન્દ્ર :	તારીખ :
વિષય :	ખંડનિરીક્ષકની સહી
પેપર નં.	

નીચે આપેલા ભૂલવાળા પરિચ્છેદનું પ્રૂફ વાચન કરી તમારી મુખ્ય ઉત્તરવહી સાથે જોડો.

ઓછામાં ઓછી ૧૪ પ્રૂફની નિશાનીઓ મૂકવી

ભૂલવાળો પરિચ્છેદ

શિક્ષણ સંસ્થા નિત્ય એટલે પડકારો અને નિત્ય ઉપાયો ખોજવાનિ પ્રક્રિયા અમુક. રચના કરથીવા કામય માટે પ્રશ્નો પૂરાં થઈ ગયાં એવું માનવું એ મુગ્ધ ભ્રમણા છે. વિદ્યાર્થીઓ, અધ્યાપકો સામાજિક, પરિવેશ સરકારની વૃત્તિઓ અને પસંદગી બદલાતી જ રહેવાની. એની વચ્ચે કુશળ નાવીક ધ્રૂવતારક ઉપર આંખ આગળ વધે છે, તેમ શિક્ષણ સંસ્થાઓ આગળ વધવું જોઈએ. તોજ સંસ્થા તેજસ્વી અને જીવંત રહી. શકસે આવે પ્રશ્નો હલેસાંને મુકી દેવાથી ઉકેલ મળતો નથી. શિક્ષણ સંસ્થામાં કેટલું સમય સાથે રહેવાનું કાર્યક્રમોમાં પરિવર્તન થતું રહેવાનું, પરંતુ ગ્રંથાલય કાયમ હ્રદયસ્થાને રહેશે. જે સંસ્થા એની માવજત કરશે તે જીવંતતા જાળવી શકશે.